

Torah

PART 1

DeMYSTiFieD

Exploring the Wide World of Torah, From A to Z

This multi-part series will feature 26 captivating topics, providing comprehensive overviews from perspectives of halacha and hashkafa

- JAN 4** **Getting Off on the Right Foot:**
Shoes in Torah Thought and Tradition
- JAN 11** **While You Were Sleeping:**
What Dreams Really Mean
- JAN 18** **Wow, That's Wild:**
Torah Perspectives on Animals
- FEB 1** **Pure and Simple:** An Overview of the
Laws of Tumah and Tahara
- FEB 8** **Previewing Paradise:** What Do We
Actually Know About Olam Haba?
- FEB 15** **Tuning In to Shabbos:** All the Things
You Never Knew About Zemirot
- MAR 1** **More Than Just an Afterthought:**
Demystifying the Haftara

Rabbi Larry Rothwachs

Tuesday Nights at 8:30 PM, Livestreamed Only

Shiurim will be live-streamed and recorded via:

www.facebook.com/larry.rothwachs

www.youtube.com/larryrothwachs

For more information or for sponsorship opportunities,
please contact office@bethaaron.org

Animals
B
C
Dreams
E
F
G
Haftara
J
K
L
M
N
Olam Haba
P
Q
R
Shoes
Tumah and Tahara
U
V
W
X
Y
Zemirot

GETTING OFF ON THE
RIGHT FOOT:

SHOES

IN JEWISH THOUGHT
AND TRADITION

מס' ברכות ס: - כי סיים מסאניה לימא ברוך שעשה לי כל צרכי

ספר אבודרהם ברכות השחר - כשלוש
מנעליו מברך שעשה לי כל
צרכי...הטעם לברכה זו שכל זמן שהוא
יחף אינו יכול לצאת ולעשות צרכיו
וצרכי ביתו וכיון שלבש מנעליו כאלו
נעשו לו כל צרכיו.

מס' שבת קכט. - אמר רב יהודה אמר רב לעולם ימכור אדם קורות
ביתו ויקח מנעלים לרגליו

ס' שלחן שלמה

אולם השל"ה [בסידורו - סדר ברכות השחר] כתב על כך ביאור נפלא בשם מורו מהר"ש מלובלין, דהנה נודע שבעולם הזה ישנם ד' דרגות זו למעלה מזו, דומם צומח חי ומדבר, ורואים אנו שהגדול מזולתו הוא מושל עליו, דהנה הצמחים שואבים את חיותם מהאדמה - שהיא הדומם - ובכך הם מושלים עליה, וכן בעלי חיים אוכלים את הצמחים ובכך מושלים עליהם, והאדם - שהוא המדבר - מושל על הבעלי חיים שהאדם שוחט את הבהמה ואוכל את בשרה, ומעתה כיון שמושל על החי ק"ו שמושל אף על הצומח והדומם. אך ביותר ניכר הדבר על ידי כך שהאדם מפשיט את עור הבהמה

ס' שלחן שלמה

ועושה ממנו מנעלים לרגליו ובזה הרי מראה ביותר את שליטתו על כל חלקי הבריאה שמעתה כולם נמצאים תחת רגליו. ובזה יש לפרש הפסוק [תהלים ח] "מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, ותחסרהו מעט מאלוקים וכבוד והדר תעטרהו, תמשילהו במעשה ידיך כל שתה תחת רגליו". והיינו דלא זו בלבד שהאדם מושל על כל חלקי הבריאה – וכדכתיב תמשילהו במעשה ידיך – אלא אף "כל [חלקי הבריאה] שתה תחת רגליו", והיינו דבכך שעושה מעור הבהמה מנעלים לרגליו נמצא שכל חלקי הבריאה תחת רגליו, דכיון שהחי תחת רגליו קל וחומר שאף הצומח והדומם תחת שליטתו.

מָה אָנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וּבֶן אָדָם כִּי תִפְקְדֵנוּ. וְתַחֲסִרְהוּ מֵעַט מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד וְהָדָר
תִּעַטְרְהוּ. תִּמְשִׁילְהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כֹּל שֶׁתֵּה תַּחַת רַגְלָיו.

שמות ג:ה - וַיֹּאמֶר אֵל
תִּקְרַב הֵלֶם שֶׁל נְעֻלֶיךָ
מֵעַל רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר אֶתָּה עוֹמֵד עָלָיו
אֲדַמֶּת קֹדֶשׁ הוּא.

ומב"ס ה' בית הבחירה ז:ב - ואי זו היא יראתו
לא יכנס אדם להר הבית במנעל שברגליו...

שו"ע או"ח תרי"ד:ב (הל' יוה"כ) - אסור לנעול סנדל
או מנעל של עור...אפילו של עץ ומחופה עור, אסור;
אבל של גמי או של קש, או של בגד או של שאר מינים,
מותר

שו"ע יו"ד שפב:א - אבל אסור בנעילת
הסנדל, דוקא של עור; אבל באנפליא
של בגד או של גמי או של שער או של
עץ, מותר, שאין מנעל אלא של עור. ואם
הוא של עץ ומחופה עור, אסור.

קהלת ח:ח - אין אדם שליט ברוח
לכלוא את הרוח ואין שליטון ביום המות
ואין משלחת במלחמה ולא ימלט רשע
את בעליו:

ערוך (א"ר"ט סי' רכג ס"ד). פז. וכן כתב הגר"א (אמרי טעם ד"ה אשר), והוסיף שהברכה נתקנה על פי לשון הכתוב (סבליס פ' ז-ט) 'תמשילהו במעשי ידיך כל שתה תחת רגליו צנה ואלפים כולם וגם בהמות שדי', הפסוק מורה שהקב"ה השליט את האדם על כל הבריאה, וביאר שהאדם נוטל את הזרע ונוטעו, נוטל הוא את הבהמה ושוחט אותה ואוכל את בשרה, וכן נוטל את עורה ועושה ממנו מנעלים לרגליו, וזו היא שליטה גדולה שאין למעלה ממנה, ולזה רמז הפסוק 'כל שתה תחת רגליו' שהאדם דורס ברגליו את עור הבהמה, ולכן מברכים בעת נעילת המנעל 'שעשה לי כל צרכי', מכיון שכבר מתחילת הבריאה השליט השי"ת את האדם על כל הבריאה, כפי שבא הביטוי בנעילת המנעל מעור של בהמה. פח. וכן כתב הרא"ש ינמא (פ"ח סי' ג). שברכת שושנה לי רל

תקכח ליקוטים – ענינים שונים

בז טעם למה שאמרו חז"ל „לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו ויקח מנעלים לרגליו“, כי בחטאו של אדה"ר נתקללה האדמה, ע"כ עושין הפסק בין כף הרגל לאדמה, ובעבור זה במקום אדמת קודש שיצאה האדמה מכלל ארור יש לו לילך יחף, וזהו „של נעליך זכוי כי המקום זכוי אדמת קודש הוא“. ומזה הטעם אסור לילך ביוה"כ במנעלים כדי שלא יהא חוצץ והפסק בינו לבין הארץ כיון דנתקדשה הארץ בקדושת היום ויצאתה אז מן הקללה על כן חייב אז לילך יחף. אבל בכל השנה אסור לילך יחף כיון שנתקללה הארץ, על כן צריך להפסיק הקללה מרגליו (משנת חכמים):

מס' פסחים קיב. - תנו רבנן: שבעה דברים צוה רבי עקיבא את רבי יהושע בנו: בני...אל תמנע מנעלים מרגליך.

שמות ג:ה - ויאמר אל
תקרב הלא של נעליך מעל
רגליך כי המקום אשר אתה
עומד עליו אדמת קדש הוא.

יהושע ה:טו - ויאמר שר צבא
הי אל יהושע של נעליך מעל
רגליך כי המקום אשר אתה
עומד עליו קדש הוא ויעש
יהושע כן.

של נעליך (ג' ח')

כתיב נעליך, בלשון רבים, משתי הרגלים, וביחושע (ח' ט"ו) כתיב, שאמר לו המלאך של נעלך, בלשון יחיד. ואפשר לכוין טעם השנוי הזה. מפני שמשה הי' עתיד להפשיט מעליו כל חומר גשמי, פי חיי' בשמים ארבעים יום וארבעים לילה, לא אכל ולא שתה (ס' עקב ט' י"ח), ופירש מן האשה (שבת פ"ז א'), וכבש ותכניע את כל חומריות הגוף עד שזכה להקרא "איש האלהים" (ריש פרשה ברפח ל"ג א') ונאמן בכל ביתו של הקב"ה (סוף פרשה בהעלתך, י"ב ז'), ודבר אליו פנים אל פנים (ס' תשא, ל"ג י"א) — מה שלא מצינו כל אלה ביהושע, ואשר על כן אמרו פני

משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה, פי פידוע, אין להלבנה אור עצמי
 כי אם מה שמקבלת מן אור השמש, כך כל מעלה שביהושע הי רק מה
 שקיבל ממשה, אבל רק בערך קבלת אור הלבנה מהבהקת אור השמש.
 ועל זה נרמז במשה של נעליך, כל חומר גשמיותך, מה שאין פן ביהושע
 שהיתה קדושתו רק בערך איש קדוש, אבל גם החומר הגשמי נשאר בו, ולכן
 כתיב בו רק של נעלך, בלשון יחיד, לרמז כי רגלו אחת עדיין נשארה
 בחומר ע"ד הלשון רגלו אחת בתוך התחום וכו' (עירובין נ"ח ב').

GETTING OFF ON THE
RIGHT FOOT:

SHOES

IN JEWISH THOUGHT
AND TRADITION

ORDER OF PUTTING ON SHOES

מס' שבת סא. - אמר רבי יוחנן: כתפילין כך
מנעלין. מה תפילין בשמאל, אף מנעלין
בשמאל. מיתבי: כשהוא נועל - נועל של ימין
ואחר כך נועל של שמאל! אמר רב יוסף: השתא
דתניא הכי, ואמר רבי יוחנן הכי, דעבד הכי -
עבד, ודעבד הכי - עבד. אמר ליה אביי: דילמא
רבי יוחנן הא מתניתא לא הוה שמיע ליה? ואי
הוה שמיע ליה - הוה הדר ביה. ואי נמי שמיע
ליה, וקסבר: אין הלכה כאותה משנה. אמר רב
נחמן בר יצחק: ירא שמים יוצא ידי שתיהן.
ומנו - מר בריה דרבנא. היכי עביד? סיים
דימיניה ולא קטר, וסיים דשמאליה וקטר,
והדר קטר דימיניה. אמר רב אשי, חזינא לרב
כהנא דלא קפיד.

תוספות שם ד"ה וסיים - וסיים דשמאליה
וקטר - אומר ריב"א דדוקא לענין קשירה
הוא דחשיבא של שמאל טפי משום דחשיבות
תפילין הוא בקשירה אבל איפכא לא ולהאי
טעמא יש לנעול של ימין תחלה במנעלים
שאינן בהן קשירה.

מס' שבת סא. - אמר רבי יוחנן: כתפילין כך
מנעלין. מה תפילין בשמאל, אף מנעלין
בשמאל. מיתבי: כשהוא נועל - נועל של ימין
ואחר כך נועל של שמאל! אמר רב יוסף: השתא
דתניא הכי, ואמר רבי יוחנן הכי, דעבד הכי -
עבד, ודעבד הכי - עבד. אמר ליה אביי: דילמא
רבי יוחנן הא מתניתא לא הוה שמיע ליה? ואי
הוה שמיע ליה - הוה הדר ביה. ואי נמי שמיע
ליה, וקסבר: אין הלכה כאותה משנה. אמר רב
נחמן בר יצחק: ירא שמים יוצא ידי שתיהן.
ומנו - מר בריה דרבנא. היכי עביד? סיים
דימיניה ולא קטר, וסיים דשמאליה וקטר,
והדר קטר דימיניה. אמר רב אשי, חזינא לרב
כהנא דלא קפיד.

שו"ע או"ח ב:ד - ינעול מנעל ימין תחלה ולא יקשרנו, ואח"כ ינעול של שמאל ויקשרנו, ויחזור ויקשור של ימין. הגה: ובמנעלים שלנו, שאין להם קשירה, ינעול של ימין תחלה (תוספות פי' במה אשה ד' ס"א).

משנה ברורה שם ס"ק ה-ו - ימין - שכן מצינו בתורה שהימין חשוב תמיד לענין בוהן יד ורגל ולכל הדברים שמקדימים הימין להשמאל: ויקשרנו - דלענין קשירה מצינו שהתורה נתנה חשיבות אל השמאל שקושר עליה תפילה של יד.

סי ברכת אליהו (ר' אליהו פישר שליט"א) - ההסבר אמאי רבנן אינם קושרים בדוחק נראה, משום שהם טרודים בלימודם שאינם רוצים להפסיד זמן של התרת וקשירת הקשר...

והנה מנהג הצדיקים ואדמוריים לנעול נעליים בלא שרוכים, ולכאורה יותר הי' ראוי לנעול נעליים עם שרוכים כי בזה אפשר לקיים מאי דא"י בפרק במה אשה שיש לנעול של ימין תחילה ולקשור של שמאל תחילה, ובמנעל בלא שרוך אין שייך לקיים זאת.

ולפי הנ"ל כנראה הטעם שאין עושין כן הוא כנ"ל, שהם חסים על זמנם. וטפי מהכי יש להבחין שראינו אצל צדיקים שנעלים הנ"ל (בלא שרוכים) שלבשו לא הי' צפופים על רגליהם, באופן שיכלו ללובשם ולהסירם בקל. וכנראה הכל מטעם הנ"ל עכ"ד ודפח"ח.

NEW SHOES

רמ"א או"ח רכג:ו - המנהג לומר למי
שלובש בגד חדש תבלה ותתחדש. ויש מי
שכתב שאין לומר כן על מנעלים או
בגדים הנעשים מעורות של בהמה אחרת
כן היו צריכים להמית בהמה אחרת
תחלה שיחדש ממנה בגד אחר וכתוב
ורחמיו על כל מעשיו (תהילים קמה)
והנה הטעם חלוש מאד ואינו נראה מ"מ
רבים קפידים על זה שלא לאמרו

סי אשרי האיש או"ח חלק אי (פרק לט
סעיף כז) בשם הגרי"ש אלישיב זצ"ל,
שעל נעליים חדשות היקרות שאינם
ניקנים אלא לעיתים רחוקות מברך
"שהחיינו".

סי הליכות שלמה חלק אי (פרק כג סעיף
טו ובדבר הלכה אות כג) שעל נעליים של
עור אפילו הן חשובות אין מברכין, ואף
על פי שמן הדין אין זה מוכרח כל כך,
מכל מקום נהגו שלא לברך.

SHOES IN SHUL

רמב"ם הל' בית
הבחירה ז:ב - ואי
זו היא יראתו לא
יכנס אדם להר
הבית במקלו או
במנעל שברגליו...

ס' ארץ הצבי עמ' פט

והשי"ת מתארח אצלנו להועד אתנו, ולא מיקרי
אלא מקדש מעט, מאחר שגם הוא מקום המיוחד
להועד עם השי"ת, אך לא נהג בו דין זה
דמקדשי תיראו בכל תוקפו, מאחר שסוכ"ס איננו
בית ד' אלא ביתנו, וההלכה רק דורשת שכל
הנהגה שאדם רגיל להקפיד שלא תיעשה בתוך
ביתו, אסורה היא בביהכ"נ, מכח הך קרא
דומקדשי תיראו.

ועי' משנ"ב (לסי' קנא בשעה"צ אות טו),
דלאותם האנשים העשירים דמקפידים בביתם על
הרקיקה, א"כ גם בביהכ"נ וביהמ"ד יהיה אסור
להם לרוק. ועיי"ש במחבר ס"ח, טיט שעל רגליו
ראוי לקנחו קודם שיכנס להתפלל, ומה"ט העיר
רבנו, שליט"א, שבימות הגשמים והשלגים,
שהולכים ברחובות העיר בגאלאשע"ן
ובראבער"ס ע"ג המנעלים, שאסור ליכנס
לביהכ"נ בעוד הגאלאשע"ן על מנעליו, דסתם
בנ"א מקפידים על כך, שלא ליכנס לביתם עם
הגאלאשע"ן, ודין כבוד ביהכ"נ תלוי הוא במה
שסתם בנ"א רגילים להקפיד עליו בתוך ביתם,
וכגמ' סוף ברכות הנ"ל, עכ"ד. וראוי לעורר ע"ז
ברבים, כי אין העולם רגילים ליהרר בזה.

ב. הגדרת ענין „מקדש מעט”
ובביאור ענין זה דמקדש מעט שמעתי
ככבוד מו"ר הגריד"ס שליט"א, דכל ענין המשכן
המקדש הוא להיות לנו מקום מיוחד להועד שם
עם השכינה, וענין זה מתקיים בין בביהמ"ק ובין
בביהכ"נ, אלא שההבדל שביניהם הוא שביהמ"ק
הוא בית ד', ושמה אנחנו מבקרים אצלו להועד
אתו ית', ואילו ביהכ"נ הוא ביתנו, והשי"ת
מבקר אצלנו בכדי להועד אתנו. ולזה החילוק
התכוון רבא בברכות (סג.) כי ביתו, מה ביתו
אקפנדריא קפיד אינש, ארקיקה ומנעל לא קפיד
אינש, אף ביהכ"נ קפנדריא הוא דאסור, רקיקה
ומנעל שרי. כלומר, ואילו בביהמ"ק אף רקיקה
ומנעל אסירי, דביהמ"ק שהוא בית ד' ואנחנו
אורחים אצלו, שייך יותר הדין של מורא
המקדש. אבל בביהכ"נ שהוא עפ"י דין ביתנו,

SHOES AND
WASHING HANDS

שו"ע או"ח ד:יח - אלו דברים צריכין נטילה במים... והחולץ
מנעליו

משנה ברורה שם - מנעליו - משום שנוגע בידיו בעת
החליצה אבל בלא נגע בהם אי"צ נטילה והחולץ מנעליו ונוגע
ברגליו וחופף ראשו אינו משום רוח רעה רק משום נקיות
ע"כ אי"צ למהר ליטול ידיו תיכף משא"כ באינדך דמשום רו"ר
וכנ"ל בס"ק ל"ח

**פסקי תשובות שם - ולכתחילה יש לנוגע בנעליים ליטול ידיו כהוגן
ג' פעמים עד הפרק ולפחות עד קשרי אצבעותיו, ומעיקר הדין די
בנטילה אחת בכל יד, ואם נגע ביד אחת סגי ליטול רק היד הזאת
שנגעה, אך לא יסתפק רק במעט מים על אצבעותיו שנגעו בנעל.**

**פסקי תשובות הערות שם - כי יש לחוש לסוברים שיש בו משום
רוח רעה, וכנ"ל אות י"ח, ובפרט בנעליים ששו"ע הרב סי' קכ"ח
סעי' כ"ז מציין בהדיא שטעם הנטילה משום רוח רעה, וע"ע סי' רוח
חיים סי' תקנ"ד סק"ב ארורה האדמה והנעליים הדורסים עליה
מתדבק הטומאה.**

SHOES AND SHABBOS

- Tying shoes
- Inserting laces
- Polishing shoes
- Removing dirt
- Wearing shoe covers where no eruv

SHOES AFTER
DEATH

ספר חסידיים ס' תנד - לאחד ניתנו לו מנעלים של מת ורצה לתת אותם לעני אמרו לו ואהבת לרעך כמוך אלא תמכרם לנכרי שלא יבא לידי סכנה שום יהודי ויתן המעות לעני:

ס' דברי סופרים עמ' רח

לרעך כמוך, אלא תמכרם לנכרי... לחוש שיחזור וימכרם לישראל אחר, רק ילבשם הוא עצמו, כ"כ המפרש שם] [ועיי"ש במקור חסד שהביא די"א דהיינו דוקא כשיודע שלבשם המת אז יש סכנה אם ילבשם עיי"ש, ולא משמע כן דפשטות דבריו משמע שרצה ליתן לעני בלא שידע שהם של מת ואפ"ה יש בו סכנה. ועיי"ש עוד די"א דהיינו דוקא מנעלים שלבשם בשעה שמת וכן הורה בשו"ת שבט הלוי ח"ד סי' קנ"ב]. והנה מש"כ שימכרם לנכרי לכאורה הכוונה דלנכרי אינו מזיק דלא מסתבר שיתיר להזיק לגוי [ולפי"ז ליתא למש"כ עוד שם במקור חסד לפרש בשם י"א דאיירי הס"ח במנעלים שנעשו מעור של שור שמת ע"י נחש, דבכה"ג ודאי מזיק גם לגוי, ולא היה הס"ח מתיר זאת].

21. עי' כל בו ע"א (עמ' 58, לא) ממקור זוטו, ועי' רמב"ם הלכות אבות פ"ג הל' ט"ז. ועי' רמב"ם הלכות אבות פ"ג הל' ט"ז, שלדעתו נפל ועי' בגשה"ח (עמ' צב הערה 2) ששמע מהגאון מוהרצ"פ פראנק זצ"ל, שלדעתו נפל טעות סופר בס' חסידים ונשמט אות ה' וצ"ל „מנעל של מתה" והוא מברייחא בחולין (צד) לא ימכור אדם סנדל של מתה (מעור בהמה שמתה מאליה) מפני ב' דברים . . . וא' מפני סכנה, ולפי"ז אין כלל מקור למנהג שנוהרין מנעל של מתה, דשם בס' חסידים נאמר ג"כ שלא יתן ולא ימכור סנדל מעור בהמה שמתה מאליה. ועי' בפ"י מקור חסד על ס"ח שם. וכן כ' במשמרת שלום (סכנה — י"א) בשם העצמות יוסף. עיי"ש. ובכל בו ע"א (עמ' 59 סוף לא) מסיים ובוודאי מאן דלא קפיד אין לחוש ולא קפדינן. ועיי"ש בהערה 51, ושם בח"ב (עמ' 32, ה). ועי' לעיל בפרק א' בענין מאן דלא קפיד ובהערה 60-63a. ועי' בשו"ת איתן ארי" (סוף סי' פ'; וסי' קל"ח), ובשו"ת עצי לבנון (סי' מ"ו).
22. ראה כל הנ"ל. ועי' עוד בשו"ת אג"מ (יו"ד ח"ג סי' קל"ג) דבידוע שמת במחלה שאינה מדבקת, מותר. ראה לעיל הערה 20. ועי' בשו"ת יביע אומר (ח"ג יו"ד סי' ה') בירור הענין.
- 22a. בכלל יש מפקפקים אם כל דברי ר' יהודה החסיד נאמרו לכל אדם. עי' בס' עשה לך רב

שו"ת יביע אומר חלק ג - יו"ד סימן ה - ...איתי בשו"ת עצי הלבנון (סי' מו) שנשאל על מנהג העולם לחתוך המנעלים של מת לחתיכות דקות ומאבדים אותם, **שמנהגם זה עוקר הלכה מפורשת דאיסור בל תשחית**... ולכן כתב, שני"ל **שיש ט"ס בדבריו, וצ"ל מנעלים של מתה, וכוונתו למ"ש בחולין (צד) לא ימכור אדם לחבירו סנדל של מתה (של עור בהמה שמתה מאליה. רש"י).**... ולפי"ז נפלה בבירא כל חומרת העולם בזה.

והנה אם כי פשטן של דברים בס"ח אינם מורין כן, ופירוקא לסכנתא לא עבדינן, **מ"מ יש מקום עדיין לומר שלא החמיר ריה"ח אלא במנעלים של מת שהיה לבוש בהם במותו**, ולכל הפחות שלבשם בחליו אשר מת בו. אבל בלא"ה אין לחוש לזה.

וממילא הרוצה לחוש לעצמו **אין בידינו כח למנעו משום איסור בל תשחית**, דבל תשחית דגופיה עדיף (שבת קמ). אבל מי שאינו רוצה לחוש לזה ודאי שיש לו ע"מ שיסמוך. וכ"ש כשהמנעל לא היה ברגלו בזמן חוליו או פטירתו...

ומה גם שיש דעות האומרים שלא ציוה הר"י החסיד אלא לזרעו. (ומיהו כאן שדבר זה מבואר בספרו ולא בצוואותיו י"ל דלכ"ע הוי.

SHOES AND TRANSACTIONS

רות ד: ז - וְזֹאת לְפָנֶיךָ בְּיִשְׂרָאֵל עַל הַגְּאוּלָּה וְעַל הַתְּמוּרָה לְקַיֵּם
כָּל דְּבַר שְׁלֹף אִישׁ נַעְלוֹ וְנָתַן לְרַעְהוּ וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל:
וַיֹּאמֶר הַגְּאִיל לְבַעַז קִנְיָה לָךְ וַיִּשְׁלֹף נַעְלוֹ:

תלמוד ירושלמי קידושין א:ה –
בראשונה היו קונים בשליפת המנעל,
וזהו שכתוב "וזאת לפנים בישראל",
חזרו להיות בקציצה, חזרו להיות קונים
בכסף בשטר ובחזקה

SHOES AND CHALITZAH

דברים כה - וְנִגְּשָׁה יְבַמְתּוּ אֵלָיו לְעֵינַי
הַזְּקֵנִים וְחִלְצָה נַעְלוֹ מֵעַל רַגְלוֹ וַיִּרְקָה
בְּפָנָיו וְעָנְתָה וְאָמְרָה כֹּכָה יַעֲשֶׂה
לְאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִבְנֶה אֶת בַּיִת אָחִיו :

NEXT WEEK

WHILE YOU WERE
SLEEPING: WHAT

DREAMS

REALLY MEAN